

2021-224 Bijlage 2

Gemeentelijke monumentencommissie

Contactpersoon Charissa van Eijk

Telefoon (030) 607 1338

E-mail c.vaneijk@nieuwegein.nl

College van B & W Gemeente Nieuwegein

Afdeling RD

t.a.v. mevr. van Rooijen

Postbus 1

3430 AA NIEUWEGEIN

Datum 16-04-2021

Onderwerp Advies vooroverleg
Monumentencommissie
Doorslagsluis

Geacht college,

U heeft aan de monumentencommissie advies gevraagd over het pré-principeverzoek van de Doorslagsluis. Dit pré-principeverzoek betreft het vervangen van het bruggenhoofd van de Doorslagsluis, ten behoeve van de verbetering van de doorvoercapaciteit. De Doorslagsluis betreft een gemeentelijk monument. Het plan is eerder besproken in de vergaderingen van de monumentencommissie van 23 juli, 15 oktober, 29 oktober, 26 november 2020 en 7 januari 2021. Hierbij ontvangt u ons advies naar aanleiding van de vergadering van 15 april 2021.

Advies

De monumentencommissie concludeert dat er veel keuzevarianten mogelijk zijn, omdat het op dit moment nog niet bekend is of er een brug in relatie tot de Route Napoléon wordt teruggebracht. De varianten sorteren daarnaast voor op de toekomstige situatie. De monumentencommissie adviseert daarom om te kiezen voor de eerder gepresenteerde sterk ingekorte en smalle variant en daarbij te kiezen voor een ontwerp met een tijdelijke uitstraling. Op deze manier wordt er toch een kleine referentie gegeven naar het bruggenhoofd, maar staan de opties voor de toekomst nog open. De voorgelegde varianten suggereren teveel dat er sprake is van een oorspronkelijke historische situatie. Daarnaast is het de vraag of zij passend zijn indien een (fiets-/wandel)brug wordt teruggebracht in het kader van de Route Napoléon. De keuze voor de ingekorte, smalle versie geeft een zekere vrijheid van handelen voor de toekomst. Er hoeven dan op dit moment ook geen (tijdelijke) ingewikkelde constructies bedacht te worden, maar er kan gekozen worden voor een utilitaire uitstraling die tijdelijkheid suggereert. Daarnaast moet er een informatiebord geplaatst worden.

Bladnummer 2/2

Onderwerp Doorslagsluis

Met vriendelijke groet, namens de commissie

Charissa van Eijk

Plv Secretaris Gemeentelijke Monumentencommissie

Monumentencommissie Nieuwegein

Contactpersoon Edmée Sleijpen

Telefoon (030) 607 12 78

E-mail e.sleijpen@nieuwegein.nl

College van burgemeester & wethouders
gemeente Nieuwegein
T.a.v. mevr. Van Rooijen
Postbus 1
3430 AA NIEUWEGEIN

Datum 2 maart 2021
Kenmerk
Zaaknummer
Berichtnummer
Onderwerp Doorslagsluis

Geachte mevr. Van Rooijen,

U heeft aan onze commissie advies gevraagd over het de renovatie en wijziging van de Doorslagsluis. De monumentencommissie heeft het plan behandeld in de vergadering van 18 februari jl. Hierbij ontvangt u ons advies.

Advies

De commissie spreekt haar waardering uit voor de inzet en de constructieve werkwijze. Over het bruggenhoofd, dat nu uitgevoerd wordt als een zwevende vlonder, begrensd met een gazen hekwerk is de commissie minder enthousiast. De plek, die bedoeld is als een referentie naar de brug/oversteek/weg die er heeft gezeten, en als plek om informatie te delen, is niet herkenbaar volgens de commissie. De commissie pleit voor het door laten lopen van het bestaande hekwerk, bestrating en hardstenen deksloven en oppert om daar waar de weg/brug is afgesneden een andere uitvoering aan het hek te geven om op speelse wijze het abrupte einde te markeren. Een betonplaat i.p.v. straatwerk zou ook een mogelijkheid zijn.

De aanvaarbeveiliging, die nu erg zwart oogt en van composietachtige balken is wordt niet als passend gezien. Er wordt veel werk gemaakt van een mooie renovatie en daar past een modern remmingswerk niet bij. Daarnaast gaat composiet niet door voor duurzaam.

De commissie ziet de verdere uitwerking graag tegenmoet.

Met vriendelijke groet,

Edmée Sleijpen
Secretaris gemeentelijke monumentencommissie Nieuwegein

Gemeentelijke monumentencommissie

Contactpersoon Charissa van Eijk

Telefoon (030) 607 1338

E-mail c.vaneijk@nieuwegein.nl

College van B & W
Gemeente Nieuwegein
Afdeling RD
t.a.v. mevr. van Rooijen
Postbus 1
3430 AA NIEUWEGEIN

Datum 14-01-2021

Onderwerp Advies vooroverleg
Monumentencommissie
Doorslagsluis

Geacht college,

U heeft aan de monumentencommissie advies gevraagd over het vooroverleg van de Doorslagsluis. Er is onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden om het doorstroomprofiel van de Doorslagsluis te vergroten. Daartoe zijn verschillende varianten opgesteld, die door middel van een Multi Criteria Analyse met elkaar vergeleken zijn. De Doorslagsluis betreft een gemeentelijk monument. Het plan is eerder besproken in de vergaderingen van de monumentencommissie van 23 juli, 15 oktober, 29 oktober en 26 november. Hierbij ontvangt u ons advies naar aanleiding van de vergadering van 14 januari 2021.

Advies

Het advies betreft variant 3. De monumentencommissie spreekt haar waardering uit voor het plan. Vergeleken met eerder gepresenteerde varianten, heeft deze variant op dit moment de voorkeur. Het ontwerp waarborgt de herinneringswaarde van de sluis. De sluis is een belangrijk onderdeel van de openbare ruimte op deze locatie en de charme van deze plek moet beleefbaar blijven. Variant 2 zou wellicht technisch mogelijk zijn, maar heeft risico's tot gevolg die op dit moment niet binnen de bestaande wet- en regelgeving kunnen worden afgedekt. De monumentencommissie ontvangt graag 3D-afbeeldingen van de nieuwe variant en een impressie waarbij de nieuwe situatie is ingepast in foto's van de bestaande situatie. Zij vraagt daarnaast om in de toekomst bij de toelichting van de principeaanvraag en de vergunningsaanvraag op te nemen waarom er is gekozen voor deze variant en daarnaast ook de risico's te benoemen tijdens de uitvoeringsfase (o.a. onzekerheid wat betreft de locatie van het sluishuisje). Bovenstaande betreft een voorlopig advies en een voorlopige keuze.

Met vriendelijke groet, namens de commissie

Charissa van Eijk

Plv Secretaris Gemeentelijke Monumentencommissie

Bladnummer 2/2

Onderwerp Doorslagsluis

Gemeentelijke monumentencommissie

Contactpersoon Charissa van Eijk

Telefoon (030) 607 1338

E-mail c.vaneijk@nieuwegein.nl

Gemeente Nieuwegein Afdeling RD
t.a.v. mevr. van Rooijen
Postbus 1
3430 AA NIEUWEGEIN

Datum 26-11-2020

Onderwerp Advies
Monumentencommissie
Doorslagsluis

Geacht college,

U heeft aan de monumentencommissie advies gevraagd over het vooroverleg van de Doorslagsluis. Er is onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden om het doorstroomprofiel van de Doorslagsluis te vergroten. Daartoe zijn verschillende varianten opgesteld, die door middel van een Multi Criteria Analyse met elkaar vergeleken zijn. De Doorslagsluis betreft een gemeentelijk monument. Het plan is eerder besproken in de vergaderingen van de monumentencommissie van 23 juli, 15 oktober en 29 oktober. Hierbij ontvangt u ons advies naar aanleiding van de vergadering van 26 november 2020.

Advies

Het advies betreft variant 3. Deze variant is uitgewerkt in variant 3A en 3B. De monumentencommissie spreekt haar voorkeur uit voor variant 3B. Variant 3A heeft de uitstraling van een vlonder. De verwijzing naar een sluishoofd is hierdoor onduidelijk. Bovendien ontbreekt een industriële uitstraling. Variant 3B, een reconstructie van metselwerk, lijkt passender. De monumentencommissie heeft de volgende opmerkingen wat betreft deze variant:

*Aan de bovenzijde van het sluishoofd is het wenselijk de stenen niet in een zandbed, maar in een cementbed te leggen.

* Het is wenselijk als er zo min mogelijk naden zichtbaar zijn in de schorten. Dit kan bijvoorbeeld bereikt worden door het schort als hoekstuk te storten. Op deze manier zal er nauwelijks sprake zijn van naden.

*Het terugplaatsen van de sluisdeuren is niet persé nodig. De vorm van de sluishoofden is overtuigend genoeg in deze variant en toont duidelijk aan dat er sprake is van een oude sluis. In de toekomst is er geen sprake meer van een werkende sluis en ook het waterverschil is dan niet meer aanwezig. De deuren zijn daardoor overbodig. Het terugplaatsen van het hekwerk heeft niet de voorkeur van de monumentencommissie.

*Onderzoek wat de datering is van de buitenzijde (straatzijde) van de trap en de buitenzijde van het platform en of het dus al dan niet wenselijk is dat deze

Bladnummer 2/2

Onderwerp Doorslagsluis

onderdeel uitmaken van de reconstructie. Wellicht was er in het verleden alleen een trap en smaller platform aanwezig.

*De keuze voor een smalle trap (net als in huidige situatie) is passender dan de keuze voor een brede trap.

Bovenstaande betreft een voorlopig advies en een voorlopige keuze. De monumentencommissie ontvangt graag eerst een uitgebreide toelichting wat betreft variant 2. Zij vraagt de initiatiefnemer uitgebreid te beargumenteren waarom variant 2 (variant waarbij men *in de breedte tussen* de sluishoofden een bak laat zakken tot 1,33 meter diep) niet mogelijk is.

Met vriendelijke groet, namens de commissie

Charissa van Eijk

Plv Secretaris Gemeentelijke Monumentencommissie

Gemeentelijke monumentencommissie

Contactpersoon Charissa van Eijk

Telefoon (030) 607 1338

E-mail c.vaneijk@nieuwegein.nl

Gemeente Nieuwegein Afdeling RD
t.a.v. mevr. van Rooijen
Postbus 1
3430 AA NIEUWEGEIN

Datum 31-10-2020

Onderwerp Advies
Monumentencommissie
Doorslagsluis

Geacht college,

U heeft aan de monumentencommissie advies gevraagd over het principeverzoek van het plan voor de renovatie van de Doorslagsluis en de verbetering van de waterdoorstroom. De Doorslagsluis betreft een gemeentelijk monument. Het plan is eerder besproken in de vergadering van de monumentencommissie van 23 juli en 15 oktober. Hierbij ontvangt u ons advies naar aanleiding van de vergadering van 29 oktober 2020.

Plan

Tijdens extreem droge periodes is er in West-Nederland niet overal voldoende zoetwater beschikbaar, als gevolg van verzilting van de Hollandse IJssel. Vanuit het Amsterdam-Rijnkanaal en de Lek kan extra zoetwater naar West-Nederland aangevoerd worden. Om extra water aan te kunnen voeren, zijn maatregelen nodig. Het profiel ter hoogte van de Doorslagsluis is niet toereikend. De twee sluishoofden, inclusief het hoofd van de voormalige draaibrug zijn knelpunten in het systeem. Er is onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden om het doorstroomprofiel te vergroten. Daartoe zijn verschillende varianten opgesteld, die door middel van een Multi Criteria Analyse met elkaar zijn vergeleken. Het HDSR heeft een voorkeur uitgesproken voor variant 2.

Het HDSR heeft gesprekken gevoerd met de monumentencommissie, de Historische Kring en het Wijkplatform. Hieruit zijn wensen, ideeën en aandachtspunten uit voortgekomen. Het HDSR bekijkt nu hoe zij de input, wensen en aandachtspunten van de verschillende partijen het beste kunnen laten terugkomen in het ontwerp.

Advies

De monumentencommissie heeft een commissielid gemandateerd voor een bezoek aan de sluis, samen met het HdSR en bureau Hylkema om input te leveren op het vraagstuk.

Naar aanleiding van de verschillende vergaderingen met toelichtingen, en het bezoek ter plaatse vraagt de commissie zich af of bij de Multi Criteria Analyse destijds één van de afgefallen varianten voldoende is onderzocht. Het betreft de variant, waarbij de waterbodem 'plaatselijk' verlaagd wordt om meer waterdoorvoer te bewerkstelligen. Deze variant is wellicht te snel ter zijde gelegd en onvoldoende gewogen in relatie tot de huidige kennis en stand van zaken. SWECO was van mening dat het geheel zou dichtslibben en daarom is deze variant afgefallen. De commissie stelt dat deze variant goed onderzocht moet worden, waarbij de negatieve aspecten t.o.v. de positieve aspecten worden gewogen. De commissie benadrukt dat zij niet de variant bedoelt, die verdiept wordt onder de sluishoofden, maar uitsluitend de variant die *in de breedte tussen* de sluishoofden gerealiseerd wordt. Men laat daarbij tussen de sluishoofden een bak zakken tot 1,33 meter diep. Zij raadt HDSR aan serieus te onderzoeken of dit mogelijk een haalbare en goede oplossing is. De sluishoofden kunnen hierbij blijven rusten op de bestaande fundamenteën. De sluishoofden dragen bij aan het charmante en authentieke beeld van de sluis en het behoud ervan is cruciaal, voor een daadwerkelijk behoud van het monument.

Tijdens de inspectie van de sluis en het realiseren van een 3D-model van de sluis wordt ook de vloer in beeld gebracht. Het materiaal waaruit de vloer bestaat is ook één van de wegingskaders om te bepalen of deze variant een geschikte oplossing zou kunnen zijn. Een betonvloer kan riskant zijn, omdat de sluis wellicht kan instorten als men deze vloer sloop.

De monumentencommissie geeft aan dat het bij de weging van deze variant ook raadzaam is om de praktische uitvoering mee te wegen. Misschien is het mogelijk deze variant efficiënter uit te voeren, doordat 'werk met werk' kan worden gemaakt. Of wellicht is deze variant sneller uitvoerbaar dan variant 2? Wat betreft het renoveren van de kolkwanden (die nu één voor een worden voorzien, i.v.m. doorgang vaarverkeer) kan men wellicht pompen gebruiken in combinatie met damwanden en zo de hele kolk gelijktijdig aanpakken, maar wel de waterdoorvoer veilig stellen. Ook geeft de commissie aan dat als men tijdens elke toekomstige inspectie van de sluis, de bak uitbaggert dit ook bijdraagt aan het eventueel minder snel dichtslibben van de bak. De monumentencommissie adviseert daarnaast ook de bruggenhoofden in beeld te brengen in het 3D-model en op de bouwkundige tekening. De monumentencommissie ziet de uitkomsten van het nadere onderzoek van de voorgenoemde variant met belangstelling tegemoet.

Bladnummer 3/3

Onderwerp Advies Monumentencommissie **Doorslagsluit**

Met vriendelijke groet, namens de commissie

Charissa van Eijk
Plv Secretaris Gemeentelijke Monumentencommissie

Gemeentelijke monumentencommissie

Contactpersoon Charissa van Eijk

Telefoon (030) 607 1338

E-mail c.vaneijk@nieuwegein.nl

Gemeente Nieuwegein Afdeling RD
t.a.v. mevr. van Rooijen
Postbus 1
3430 AA NIEUWEGEIN

Datum 26-07-2020

Onderwerp Advies
Monumentencommissie
Doorslagsluis

Geacht college,

U heeft aan de monumentencommissie advies gevraagd over het principeverzoek van het plan voor de renovatie van de Doorslagsluis en de verbetering van de waterdoorstroom. De Doorslagsluis betreft een gemeentelijk monument. Het plan is besproken in de vergadering van de monumentencommissie van 23 juli. Hierbij ontvangt u ons advies naar aanleiding van de vergadering van 23 juli.

Advies

De commissie heeft een aantal maanden geleden de drie varianten van de Multi Criteria Analyse voor de restauratie van de Doorslagsluis bekeken. De commissie krijgt vandaag een toelichting van dhr. Zalm (Waterschap) over de resultaten van de uitwerking van de drie varianten n.a.v. de Multi Criteria Analyse. Er wordt nu gewerkt aan een variant 2 Plus; waarbij de monumentale waarde een belangrijke rol speelt. Er zal de komende drie maanden samen met de belangrijkste stakeholders (o.a. de Monumentencommissie, de Historische Kring Nieuwegein, het betreffende wijknetwerk) bekeken worden hoe men tot een variant 2 Plus kan komen. Bureau Hylkema Erfgoed B.V. zal een participatietraject/sessies organiseren met de voorgenoemde stakeholders.

De commissie concludeert dat voorafgaand aan het participatietraject/de sessies met de stakeholders:

- De uitgangspunten van het overleg duidelijk moeten zijn;
- De kaders waarbinnen de betrokkenen kunnen adviseren goed geformuleerd moeten zijn;
- De waarden van de sluis goed in kaart gebracht moeten zijn (o.b.v. eerder uitgevoerd bouwhistorisch onderzoek);

Zij stelt voor dat Bureau Hylkema een Plan van Aanpak opstelt voorafgaand aan de sessies/het participatietraject en dit voorlegt aan de stakeholders. Deze

kunnen vervolgens input/opmerkingen aanleveren op het Plan van Aanpak en pas nadat er een definitief Plan van Aanpak is, kan het participatietraject gestart worden. Zij voegt daarnaast toe dat de "Route Napoléon" voor de gemeente heel belangrijk is. De gemeente wil de route herstellen als het bedrijf Henkel weg is. Men wil dan het bruggenhoofd herstellen, zodat er een nieuwe brug kan worden aangelegd in de toekomst. Hier moet men rekening mee houden. Het college vindt dit belangrijk.

De commissie ziet het Plan van Aanpak met belangstelling tegemoet. De commissie vraagt daarnaast of dhr. Zalm de meetpunten van de Doorslagsluis nog wil nasturen. Dit is tijdens een eerder overleg afgesproken, maar nog niet aangeleverd.

Met vriendelijke groet, namens de commissie

Charissa van Eijk
Plv Secretaris Gemeentelijke Monumentencommissie